

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 8C/432/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2313234416
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mário Karaffa
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2021:2313234416.12

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Galante v konaní vedenom pred sudcom JUDr. Máriom KARAFFOM v právnej veci žalobcov: v 1. rade: L. Š., B.. X.X.XXXX, bytom Š. Č.. XXXX, v 2. rade: G. Š., B.. XX.X.XXXX, bytom Š.Ň. Č.. XXXX, v 3. rade: B.Á. Š., B.. XX.X.XXXX, bytom Š. Č.. XXXX, všetci zastúpení Sedlačko & Partners s.r.o. so sídlom Bratislava, Štefánikova 8, IČO: 36 853 186, proti žalovaným: v 1. rade: L. V., B.. XX.X.XXXX, bytom Š. Č.. XXX, v 2. rade: L. V., B.. XX.XX.XXXX, bytom Š.Ň. Č.. XXX, obaja zastúpení advokátskou kanceláriou JUDr. Peter Wolf s.r.o., so sídlom Galanta, Šafárikova 1522, IČO: 47 252 987, v 3.rade: Komunálna poisťovňa a.s. Vienna Insurance Group, IČO: 31 595 545, so sídlom Bratislava, Štefánikova 14, zastúpený Advokátskou kanceláriou Legal Cases s.r.o., IČO: 36 720 097, so sídlom Dunajská Streda, Ružová 265 o ochranu osobnosti - náhradu nemajetkovej ujmy medzitýmym rozsudkom, takto

rozhodol:

I. Žalovaní v prvom, druhom a treťom rade sú povinní do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobcovi v prvom rade peňažnú sumu vo výške 25.000,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ďalších žalovaných plniť žalobcovi v prvom rade.

II. Žalovaní v prvom, druhom a treťom rade sú povinní do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobkyni v druhom rade peňažnú sumu vo výške 25.000,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ďalších žalovaných plniť žalobkyni v druhom rade.

III. Žalovaní v prvom, druhom a treťom rade sú povinní do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku zaplatiť žalobkyni v treťom rade peňažnú sumu vo výške 10.000,- eur s tým, že plnením jedného zo žalovaných zaniká v rozsahu tohto plnenia povinnosť ďalších žalovaných plniť žalobkyni v treťom rade.

IV. V ostatnej časti súd žalobu zamieta.

V. Žalobcovia v prvom, druhom a treťom rade majú voči žalovaným v prvom, druhom a treťom rade právo na náhradu trov konania vo výške 100%, o ktorých bude rozhodnuté osobitným uznesením súdom prvej inštancie.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia svojou žalobou došli na súd 30.12.2013.prostredníctvom svojho právneho zástupcu žiadali, aby súd zaviazal žalovaných v 1., 2. a 3. rade spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi v 1. rade sumu 50.000 euro, žalobcovi v 2. rade sumu 60.000 euro, žalobcovi v 3. rade sumu 50.000 euro, a aby boli žalovaní zaviazaní spoločne a nerozdielne zaplatiť advokátovi žalobcov trovy konania, všetko do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

Žalobcovia svoju žalobu odôvodnili tým, že žalovaný v 1. rade dňa X. T. XXXX viedol motorové vozidlo, pričom medzi obcami Š. a J. B. P. nezvládol riadenie, dostal šmyk a vozidlom zišiel do priekopy na pravej strane cesty. V aute sa viezli ďalšie osoby, pričom T. Š. a ďalší spolujazdec T. X. utrpeli pri dopravnej nehode zranenia nezlučiteľné so životom, ktorým na mieste podľahli.

Žalovaný v 1. rade za prečin usmrtenia bol uznaný vinným rozsudkom Okresného súdu v Galante zo dňa 26.04.2013, č.k. XT/XX/XXXX.

2. Okresný súd Galanta rozhodol dňa 10.06.2014 medzitimným rozsudkom, v ktorom určil, že nárok žalobcov je daný voči žalovaným v 1., 2., 3. rade.

3. Krajský súd Trnava rozsudkom zo dňa 28.09.2015 potvrdil rozsudok súdu I. stupňa.

4. Uznesením Najvyššieho súdu SR sp. zn. XCdo XXX/XXXX zo dňa 25.09.2017 bol zrušený rozsudok Krajského súdu Trnava XXCo XXX/XXXX zo dňa 28.09.2015.

5. Rozsudkom Krajského súdu Trnava XXCo/XXX/XXXX zo dňa 25.06.2018 bol potvrdený rozsudok súdu I. inštancie. Na základe potvrdzujúceho rozsudku medzitimny rozsudok nadobudol právoplatnosť 07.08.2018.

6. Voči rozsudku Krajského súdu Trnava XXCo/XXX/XXXX zo dňa 25.06.2018 bolo podané dovolanie, ktoré Najvyšší súd SR uznesením zo dňa 22.07.2020 odmietol. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.08.2020.

7. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 14.09.2020 rozhodol o pokračovaní v konaní, ktoré bolo prerušené do právoplatného skončenia dovolacieho konania.

8. Pri určení výšky nemajetkovej ujmy strana žalobcu uviedla, že je objektívne nemožné vyčerpávajúco opísať mieru psychického utrpenia žalobcov, nakoľko sa pre každého z nich jedná o utrpenie presahujúce svojimi rozmermi reálne možnosti verbálneho vyjadrenia ľudských emócií. Smrť sedemnásťročného T. Š.W., syna žalobcov v 1. a 2. rade a brata žalobcu v 3./ rade prišla náhle, nečakane a násilne. Jeho smrťou prišla rodina o jediného syna - pokračovateľa rodu v mužskej línii a o nositeľa mena rodiny. Žalobcovia poukázali na to, že definitívne stratili možnosť viesť s T. Š.W. súkromný a rodinný život a od jeho smrti sú ochudobnení o sféru prirodzených vzťahov, že dodnes sa nevyrovnali so stratou syna, pociťujú žiaľ, smútok, beznádej a hlboký zármutok. Rodičia T. Š. aj do budúcnosti budú ochudobnení o bežnú starostlivosť a podporu svojho syna v období staroby, prípadne zlého zdravotného stavu a prípadnej odkázanosti. Zmyslom požadovaného plnenia je však zmierniť utrpenie pozostalých a aspoň čiastočne naplniť satisfakčnú funkciu odškodnenia v súlade s legitímnymi zákonnými nárokmi a efektívnym výkonom spravodlivosti.

9. Žalovaní v 1. a 2. rade prostredníctvom svojho právneho zástupcu uviedli, že nárok žalobcov vzhľadom na následok, ktorý nastal, nemožno poprieť, avšak kritériom pre určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy sú okrem následku rozhodujúce aj okolnosti, za ktorých došlo k porušeniu práva na ochranu osobnosti v zmysle §-u 13 Občianskeho zákonníka. Bolo poukázané na to, že podľa miesta obete dopravnej nehody T. Š. sediaci na zadnom sedadle nebol pripútaný bezpečnostným pásom, napriek skutočnosti, že zákon č. 8/2003 Z.z. o cestnej premávke v § 8 ods. 1 ustanovuje, že „osoba sediaci na sedadle povinne vybavenom bezpečnostným pásom je povinná toto zariadenie použiť“. Žalovaní v 1. a 2. rade sa vyjadrili tiež ku svojim majetkovým pomerom. Keby sa žalobe vyhovel v plnom rozsahu, spôsobilo by to ich finančný bankrot, nakoľko z aktuálnych príjmov žalovaných vyplýva, že žalovaný v

1. rade by celú mzdu odvádzať žalobcom po dobu 16 rokov a žalovaný v 2. rade by celú mzdu odvádzať po dobu 15 rokov.

10. Žalovaný v 3. rade uviedol, že strata ľudského života je neodčiniteľnou ujmu, a že žiadna suma túto ujmu nenahradí. Nie je možné spravodlivo vyčíslieť ujmu, ktorá vznikla žalobcom. Je nutné prejednávaniu vec porovnať s ostatnými prípadmi, ktoré súdy prejednali. Žalovaný v 3. rade sa domnieva, že žalobcami uplatňovaná suma je neprimerane vysoká.

11. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom L. Š., G. Š., B. Š., L. V., L. V., lekáorskými správami L. Š.Q., G. Š., výplatnými páskami žalovaných v 1. a 2. rade, výsluchom svedkov T. Z., J. W. a rozsudkom Okresného súdu Galanta XT/XX/XXXX a zistil, tento skutkový stav veci:

12. L. V. dňa XX.XX.XXXX o 02.00 hod., po štátnej ceste N. v km X,XXX medzi obcami Š. a J. B. P., riadil osobné motorové vozidlo značky H. XX, evidenčné číslo R. XXX H., čiernej farby. Pri predchádzaní miernou pravotočivou zákrutou pri rýchlosti 127 až 140 km/h dostal šmyk a s autom zišiel do priekopy na pravej strane cesty. Vozidlo sa viackrát prevrátilo a zostalo prevrátené na streche. Spolujazdci T. Š., B.. XX.XX.XXXX a T. X., B.. XX.XX.XXXX na následky ťažkých zranení na mieste dopravnej nehody podľahli. Spolujazdec Q. W., B.. XX.XX.XXXX utrpel otras mozgu, pomliaždenie tváre, krvácanie z nosa, tržné rany jazyka, zlomeninu tela krčného stavca C2, stlačenú trieštivú zlomeninu tela stavca hrudného Th4, stlačenú zlomeninu tela stavca Th5, pomliaždenie pľúc, zlomeninu mesiačikovej kosti pravého zápästia, pomliaždenie kolien s dobou liečenia od 05.03.2011 do 28.07.2011. L. V. svojím konaním porušil ustanovenie § 4 odsek 1 písmeno c/ a § 16 odsek 1, odsek 2 zákona č. 8/2009 Z. z. o cestnej premávke v platnom znení.

13. L. V. inému z nedbanlivosti spôsobil smrť a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona a tiež inému z nedbanlivosti spôsobil ťažkú ujmu na zdraví a čin spáchal závažnejším spôsobom konania - porušením dôležitej povinnosti uloženej podľa zákona. Bol mu uložený úhrnný trest odňatia slobody v trvaní 18 mesiacov. Podľa §-u 288 ods. 1 Tr. poriadku súd poškodených L. Š. a Všeobecnú zdravotnú poisťovňu s nárokom na náhradu škody odkázal na občianke súdne konanie.

14. T. Š. mal v čase tragickej dopravnej nehody 17 rokov. Bol úplne zdravý, mal ukončené základné vzdelanie a bol v maturitnom ročníku na SOU S. v Š.. Venoval sa štandardným aktivitám typickým pre rovesníkov jeho veku, plánoval si svoju budúcnosť. Vyrastal v úplnej rodine so svojimi rodičmi a staršou sestrou.

15. Žalobca v 1. rade - otec T. Š., na pojednávaní uviedol, že so svojím synom si veľmi dobre vychádzal, vo všetkom mu pomáhal. Jeho syn mal veľa kamarátov. Rodina spolu žila v rodinnom dome v Š.. Vedel o tom, že jeho syn si chce spraviť maturitu, a ako každý mladý človek aj on si chcel založiť rodinu. Jeho smrť mala veľký vplyv jak na osobný, tak na manželský život žalobcu. Žalobcovi sa stále premietajú spomienky na syna, čo pôsobí na jeho psychiku. Po smrti syna žalobca navštevoval psychiatra 1 - 2x do mesiaca. Doposiaľ stále užíva lieky predpísané psychiatrom.

16. Matka T. Š. 4 mesiace po tragédii užívala utlmujúce lieky a následne na doporučenie obvodného lekára navštívila psychiatra, u ktorého sa lieči doposiaľ. Svojho syna charakterizovala ako obľúbeného človeka, ktorý vo voľnom čase hrával futbal, chodil na ryby, posiloval a boxoval. Najväčšou záľubou mu boli motorky. O jeho obľube medzi kamarátmi svedčí fakt, že po pohrebe rodinu navštívili jeho kamaráti, ktorí sa snažili rodinu podržať. Úmrtie syna malo nepriaznivý vplyv na zdravotný stav žalobkyne, ktorá 4 roky po jeho smrti sa stala invalidnou dôchodkyňou. Na invalidnom dôchodku je z dôvodu zdravotných problémov súvisiacich s pohybovým ústrojenstvom. Úmrtie syna ovplyvnilo aj manželský život žalobcov, ktorí podľa ich vyjadrenia prestali chodiť do spoločnosti. Voľný čas začali tráviť tak, že si kúpili motorku

s ktorou cestujú po Slovensku. Žalobcovia v 1. a 2. rade po emocionálnej stránke stratu syna sa snažia nahradiť starostlivosťou o 7 ročného vnuka. Od roku 2016 žalobkyňa v 3. rade nežije v spoločnej domácnosti so svojimi rodičmi.

17. Žalobcovia v 1. a 2. rade potvrdili, že ich navštívil bez ohlásenia L. V.. Pre žalobcov to bol šok, nevedeli ako sa majú zachovať. L. V. bol dobrým kamarátom ich syna. Bola to krátka návšteva, pri ktorej si podali ruky, pričom všetci plakali.

18. Žalobkyňa v 3. rade - sestra T. Š., v čase jeho smrti s ním žila v spoločnej domácnosti, ako aj s rodičmi. So svojim bratom mala veľmi dobrý vzťah a veľmi jej chýba. Od roku 2012 do roku 2016 žalobkyňa v 3. rade žila so svojím druhom v spoločnej domácnosti u svojich rodičov. Potom sa presťahovali do novopostaveného rodinného domu. Aj žalobkyňa v 3. rade po rodinnej tragédii sa liečila u psychiatra, nakoľko veľmi ťažko znášala stratu brata. U psychiatra sa liečila asi 3 mesiace. Predpísané lieky jej nerobili dobre. O svojich rodičoch sa vyjadrila v tom zmysle, že „zostali bez života“. Stávalo sa, že matka nevedela vstať z postele a viackrát jej otec musel zavolať lekársku pomoc. Tragédia syna žalobcov manželov nerozdelila, naďalej držali spolu. B. Š. uviedla, že keď ich navštívil L. V. všetci spolu plakali, a keď odchádzal tak sa objali.

19. Žalovaný v 1. rade L. V. na pojednávaní uviedol, že T. Š. a T. X. boli jeho najlepší kamaráti, a to čo sa stalo, čo zavinil ho veľmi zasiahlo a túto traumou prežíva doposiaľ, keďže stratil najlepších kamarátov, s ktorými trávil voľný čas. Po návrate z výkonu trestu mal žalovaný v 1. rade dojem, že je okolím odcudzovaný, a preto sa utiahol sám do seba. Čas trávi buď doma, alebo s priateľkou, alebo je v práci, priateľov nemá. Po tom, čo bol prepustený z nemocnice išiel na cintorín a z cintorína išiel žalobcom. Keď bol žalovaný v 1. rade v nemocnici, napísal rozlúčkovú SMS správu, že sa lúči, takto sa dostal k psychiatrovi.

20. Žalovaný v 2. rade - otec žalovaného v 1. rade, taktiež vyslovil nesmiernu ľútosť nad tým, čo prežíva rodina Š.. To, čo zažíva rodina Š. pociťuje aj rodina V..

21. Svedkyňa T. Z. bola starou matkou T. Š., ktorý bol jej jediným vnukom - chlapcom. Mala ho veľmi rada, a to aj z toho dôvodu, že jej veľmi pomáhal a často ju navštevoval. Po rodinnej tragédii svedkyňa každý deň navštevovala dcéru a zaťu. Jej dcéra sa vyjadrovala v tom zmysle, že radšej by nežila. Svedkyňa podľa jej vyjadrenia doposiaľ užíva psychiatrický liek S., po ktorom sa cíti lepšie.

22. J. W. bola na pojednávaní vypočutá ako svedkyňa. Bola sesternicou T. Š., s ktorým trávili veľa času a mali dobrý vzťah. Stretávali sa v období, keď študovala a navštevovala svojich starých rodičov, ktorí bývali v spoločnom dvore so žalobcami. Svojho bratranca svedkyňa charakterizovala ako dobrosrdečného, pozitívne naladeného, ktorý si s členmi rodiny dobre vychádzal. Z jej pohľadu rodina po tragédii prestala existovať, ona im však nemala ako pomôcť.

23. Z psychiatrického vyšetrenia L. Š. vyplýva, že od smrti syna nie je psychicky v poriadku, nemá chuť do života. Bezdôvodne mu prúde z ničoho nič do plaču. Cíti v sebe dusenie a ťažko sa sústreďuje na prácu. Spí väčšinou s tabletkou. Lekár diagnostikoval jeho stav ako anxióznou depresívna porucha. Bez užívania liekov dochádza u neho k recidíve depresívnych príznakov. Okrem toho sa u neho prejavuje nespavosť, problémy s koncentráciou. Prognóza zo psychiatrického hľadiska nie je priaznivá. Pacient si aj naďalej vyžaduje psychiatrickú starostlivosť.

24. Ako to vyplýva zo psychiatrického vyšetrenia G. Š. od mája 2011 po tragickom úmrtí syna je v psychiatrickej starostlivosti. Pravidelne sa jej vracajú depresívne stavy pri myšlienkach na syna. Cíti sa unavená, vyčerpaná, nevie sa na nič sústreďovať. V tomto období je oveľa citlivejšia na telesné problémy, ktoré súvisia s ochorením pohybového ústrojenstva. Máva strach a obavy, aby neprišla ešte o niekoho v rodine. Lekár - psychiater diagnostikoval jej ochorenie ako recidivujúca depresívna porucha

stredne ťažkého stupňa. Napriek podávaniu antidepresívnej farmakoterapie nepodarilo sa dosiahnuť očakávaný terapeutický benefit. Z tohto dôvodu pravidelne dochádza k depresívnym dekompenzáciám, teda návratu depresívnych príznakov, ktoré sa prejavujú poklesom frustračnej tolerancie, nespavosťou, únavou, problémami so sústredením. Prognóza zo psychiatrického hľadiska je nepriaznivá. Pacientka si vyžaduje naďalej psychiatrickú starostlivosť.

25. Žalovaný v 1. rade predložil potvrdenia o svojom zárobku od júna do decembra 2020, z ktorých súd zistil, že jeho príjem v jednotlivých mesiacoch činil 936,18 eur; 1.110,67 eur; 880,82 eur; 1.004,86 eur; 972,96 eur; 1040,34 eur. Obdobne predložil žalovaný v 2. rade potvrdenie o svojom príjme, ktorý činil vo februári 2020 sumu 763,62 eur; v mesiaci jún 2020 sumu 1.116,70 eur; v mesiaci júl 2020 bol príjem 1.067,98 eur a v mesiaci august 2020 bol príjem 1.165,21 eur.

26. Podľa § 11 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 Občianskeho zákonníka fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov, a aby mu bolo dané primerané zadostučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 Občianskeho zákonníka pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadostučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3. Občianskeho zákonníka výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosti vznikutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

27. Zmyslom náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch je určenie vzťahu medzi mierou ujmy na hodnotách ľudskej osobnosti a konkrétnym finančným vyjadrením náhrady takejto ujmy, vždy ide o právny nástroj, ktorého úlohou je zabezpečiť rešpektovanie a ochranu osobnosti fyzickej osoby (rozsudok NS ČR z 23.9.2003 sp. zn. 30 Cdo 1542/2003). V prípade, ak v dôsledku obzvlášť závažného neoprávneného zásahu do osobnosti fyzickej osoby dôjde k vzniku nemajetkovej ujmy v oblasti občianskeho práva sa využíva satisfakčná funkcia peňazí, ktorá v prípade vzniku nemajetkovej ujmy majú reparačnú funkciu. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy je predmetom voľnej úvahy súdu a preto súd musí v každom jednotlivom prípade vychádzať z úplného skutkového stavu a v tomto rámci sa opierať o konkrétne a preskúmateľné hľadiská. Samotná závažnosť ujmy vznikutej v dôsledku neoprávneného zásahu do práva na ochranu osobnosti nie je jediným a výlučným kritériom na určenie výšky nemajetkovej ujmy v peniazoch. Pri určení tejto výšky súd musí prihliadať aj na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo (rozsudok NS SR z 28.4.1998 sp. zn. 1Cdo/89/1997, R 29/2001).

Najvyšší súd ČR v rozsudku z 31.3.2005 sp. zn. 30 Cdo 2059/2004 uvádza, že došlo k neoprávnenému zásahu do súkromia žalobcov chráneného § 11 Občianskeho zákonníka, ktorého súčasťou je aj rodinný život, keď z objektívneho hľadiska strata jedného z členov tohto spoločenstva je takou neodstrániteľnou ujmou, ktorá postihuje ostatných členov tohto spoločenstva, teda náhrade nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa §13 ods. 2 Občianskeho zákonníka je potom primeraným prostriedkom obrany proti neoprávnenému zásahu.

28. Je nepochybné, že úmrtie blízkej ľudskej bytosti je zásahom do emocionálnej sféry najbližších rodinných príslušníkov zosnulého, u ktorých je prítomnosť najintenzívnejších interpersonálnych väzieb na výsostne emocionálnej báze zväčša nepochybniteľná. Pri reálnej existencii takýchto vzťahov určitej kvality medzi ľudskými bytosťami dochádza porušením práva na život jednej z nich k absolútnej a nezvratnej deštrukcii všetkých vybudovaných citových väzieb, a tým k neoprávnenému zásahu do práva na súkromný a rodinný život pozostalého alebo pozostalých (pozri nález ústavného súdu sp. zn. II. ÚS 424/02).

29. Pokiaľ ide o stanovenie výšky peňažného zadosťučinenia, jedným z kritérií je zisťovanie intenzity vzťahov medzi obeťou a pozostalými. Tu je nutné zdôrazniť, že T. Š. od narodenia až do svojej smrti žil v spoločnej domácnosti so žalobcami, kde sa vytvorili medzi členmi domácnosti silné emocionálne väzby, pričom celá rodina žila usporiadaným životom založeným na vzájomnej pomoci a spolupatričnosti. Ďalším kritériom rozhodným pre určenie výšky peňažného zadosťučinenia je vek obete, ktorá v čase tragédie mala 17 rokov. Jednalo sa o zdravého mládenca plného života s jasnou perspektívou do budúcnosti. Naproti tomu rodičia obete v čase úmrtia ich syna nemali ani 40 rokov. Spoluzavinenie obete je ďalším kritériom, pričom v tomto ohľade je nutné konštatovať, že T. Š. sedel na zadnom sedadle riadne pripútaný bezpečnostným pásom, pričom žiadnym spôsobom neporušil dopravné predpisy a na dopravnej nehode sa žiadnym spôsobom nepodieľal. Ako posledné kritérium je uvedené zavinenie primárneho škodcu. Tu je nutné jednoznačne odkázať na trestný rozsudok. V zmysle §-u 193 CSP súd je viazaný rozhodnutím príslušných orgánov v tom, že bol spáchaný trestný čin, a kto ho spáchal, ako aj právnu kvalifikáciu skutku, a tým aj formou zavinenia.

30. Pri určovaní výšky náhrady za duševnú útrapu spojenú s usmrtením blízkej osoby je nutné zohľadniť okolnosti jak na strane pozostalého, tak na strane škodcu. Kritériom pre hodnotenie osoby škodcu je predovšetkým jeho postoj ku škodnej udalosti, dopad udalosti na jeho duševný stav, forma a miera zavinenia a v obmedzenom rozsahu i majetkové pomery škodcu, ktoré sú významné z toho hľadiska, aby výška náhrady pre neho nepredstavovala likvidačný dôsledok (viď rozsudok NS ČR zo dňa 19.09.2018 sp. zn. 25Cdo /894/2018).

31. Tragická udalosť spôsobená žalovaným v 1. rade mala veľmi nepriaznivý vplyv aj na jeho duševné zdravie. T. Š. a L. V.Ý. boli najlepšie priatelia. Jeho smrť, ako aj smrť ďalšieho kamaráta, ranila žalovaného v 1. rade. O postoji žalovaného v 1. rade k tragickej udalosti svedčí aj to, že po prepustení z nemocnice išiel na cintorín a z cintorína išiel do domácnosti žalobcov. Zo zhodného prednesu sporových strán vyplýva, že v dome žalobcov spolu plakali nad tragickou udalosťou. Lútosť žalovaného v 1. rade je nefalšovaným postojom ku škodovej udalosti a bezosporu škodová udalosť sa negatívne podpísala aj na duševnej sfére L. V.. Súd bral do úvahy aj majetkové pomery žalovaného, pričom súd uviedol zárobkové pomery žalovaného v 1. a 2. rade. Pri určení výšky náhrady musí súd brať zreteľ na to, aby nebola pre žalovaného likvidačná.

32. Za základnú čiastku náhrady, ktorá môže byť modifikovaná je nutné považovať pri úmrtí najbližších osôb (manžel, rodičia, deti) dvadsaťnásobok priemernej hrubej mesačnej nominálnej mzdy. Tieto kritériá sa uplatňujú v Českej republike (viď rozsudok NS ČR z 19.09.2018 sp. zn. 25Cdo 894/2018).

33. Súd hodnotil výsluch sporových strán, ako aj svedkov za dôveryhodný a pravdivý. Je nespochybniteľné, že v emocionálnej sfére žalobcov došlo k nenapraviteľnej ujme, ktorá má vplyv na celý ich nastávajúci život. Na druhej strane aj u žalovaného v 1. rade došlo k ujme, nakoľko jeho vinou mu zomrel najlepší kamarát. Pri určení výšky finančnej náhrady súd bral zreteľ aj na to, aby táto výška nemala likvidačný charakter na celý život žalovaného. Súd pri rozhodovaní o určení výšky nemajetkovej ujmy vychádzal aj z rozhodnutí súdov vyšších inštancií, ktoré rozhodovali v obdobných veciach.

34.

1. Náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej pozostalým smrťou blízkej osoby pri dopravnej nehode NS SR 13. 4. 2016 6 Cdo 60/2016 D odmietol 45 000 € smrť manželky a 2 detí v dôsledku dopravnej nehody žaloba znela na 90 000 € OS priznal 90 000 € KS zmenil - priznal 45 000 € NS SR D odmietol KS BB 30. 07. 2015 12Co 465/2014 potvrdil 3x 33.500 € = 100 500 € náhrada nemajetkovej ujmy spôsobenej smrťou manžela/otca žalobcovia sa domáhali náhrady nemajetkovej ujmy vo výške: - matka - 66.500 € - deti - 2x 33.500 € OS priznal 3x 33.500 € KS potvrdil KS TT 21. 5. 2014 11 Co 116/2013 potvrdil 33 000 € smrť cyklistu (manžela) na základe TČ usmrtenia (prečin) pri dopravnej nehode - zrážka s autom žaloba znela na 33 000 € za zásah do práv manželky OS priznal 33 000 € za zásah do práv osobnosti navrhovateľky KS potvrdil

KS TT 25. 2. 2013 9 Co 423/2012 zmenil 2x 30 000 € + 1x 20 000 € = 80 000 € smrť manželky/matky na základe TČ usmrtienia pri dopravnej nehode žaloba znela na 3x 100 000 € za manžela a 2 deti OS priznal 3x 10 000€ za zásah do práv navrhovateľov KS priznal 1x 20 000 € + 2x 30 000 €

KS TT 13. 11. 2013 24 Co 479/2012 potvrdil 25 000 € smrť syna pri dopravnej nehode žaloba znela na 100 000 € za zásah do práva otca OS priznal 25 000 € za zásah do práv na ochranu osobnosti Súd sa pri výške odškodnenia odvolal na rozhodnutie ESLP N. proti SR, ktorý priznal 25 000 € za usmrtienie oboch detí sťažovateľky Hlavná úvaha žalobcu v súvislosti s citovanými prípadmi smerovala k porovnaniu neoprávnených zásahov a výšok náhrad nemajetkovej ujmy v peniazoch, napr. 230.000,- Eur priznanej oslobodenej obžalovanej, najmä za šesťmesačné väzobné stíhanie, ďalej v sume 5.000.000,- Sk osobe, o ktorej sa nepreukázala skutočnosť o močení z terasy uvádzaná v printovom médiu, v sume 3.000.000,- Sk osobe znázornenej v karikature, v sume 50.000,- Eur, o ktorej bol uverejnení článok, nie že vyvolal, ale len mohol vyvolať negatívny dojem získania financií z nepoctivých zdrojov a podobne. KS potvrdil KS BA 20. 2. 2013 4 Co 470/2011 potvrdil 2x 24 895,44 € = 49 790,88 € smrť dcéry navrhovateľov kvôli neupravenej vozovke - kameň narazil do čelného skla vozidla OS priznal 49 790,88 € za zásah do práv navrhovateľov KS potvrdil

NS SR 22. 6. 2016 3 Cdo 18/2016 D odmietol + zamietol + zrušil R a vrátil aspoň 3x 23 000 € = 69 000 € smrť manžela/otca pri dopravnej nehode žaloba znela na 1x 50 000 € + 2x 30 000 € za zásah do práv manželky + 2 detí OS priznal 1x 15 000 € + 2x 8 000 € KS zrušil + vrátil - potreba rozšíriť okruh žalovaných o poisťovňu zmena žaloby - žaloba znela na 3x 450 000 € OS priznal 3x 350 000 € KS priznal 3x 23 000 € NS SR zamietol rozsudok KS v časti prevyšujúcej 23 000 €

KS ZA 28. 10. 2013 8 Co 264/2013 potvrdil 1x 23 000 € + 1x 20 000 € + 2x 10 000 € = 63 000 € smrť chodca na základe TČ usmrtienia (prečin) pri dopravnej nehode - zrazený chodec na prechode žaloba znela na 1x 40 000 € + 1x 50 000 € + 2x 30 000 € za zásah do práv manželky, dieťaťa a rodičov OS priznal 1x 20 000 € za zásah do práv manželky + 1x 23 000 € za zásah do práv dieťaťa + 2x 10 000 € za zásah do práv rodičov KS potvrdil

OS BA IV 15. 6. 2011 12 C 385/2008 --- 23 000 € smrť syna + manželky na základe TČ ublíženia na zdraví pri dopravnej nehode - kolízia s nákladným autom žaloba znela na 82 984,80 € za zásah do práva manžela OS priznal 23 000 € za zásah do práv navrhovateľa

NS SR 26. 9. 2013 3 Cdo 228/2012 D zamietol 23 000 € smrť syna + manželky pri dopravnej nehode - zrážka osobného vozidla s cisternovým návesom OS priznal 23 000 € za zásah do práv manželka/otca KS potvrdil

NS SR 28. 10. 2010 2 Cdo 154/2010 D odmietol 2 x 17 000 € smrť dcéry pri dopravnej nehode spôsobenej stavom vozovky OS priznal 2 x 17 000 € za zásah do práv rodičov KS potvrdil

KS PO 26. 05. 2015 20 Co 183/2014 potvrdil 2x 15 000 € + 1x 5 000 € = 30 000 € smrť syna/brata na základe TČ usmrtienia (prečin) pri dopravnej nehode OS priznal 2x 15 000 € za zásah do práv rodičov + 1x 5 000 € za zásah do práv brata KS potvrdil

NS SR 30. 10. 2012 4 Cdo 139/2011 D zamietol 2x 15 000 € + 2x 2 000 € = 34 000 € smrť chodkyne (dcéry) na základe TČ usmrtienia (prečin) pri dopravnej nehode - zrazená chodkyňa na prechode pre chodcov žaloba znela na 2x 15 000 € + 2x 10 000 € za zásah do práv rodičov a súrodencov OS priznal 2x 6000 € za zásah do práv rodičov + 2x 2000 € zásah do práv súrodencov KS priznal 2x 15 000 € + 2x 2000 € za zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov

KS NR 24. 9. 2013 5 Co 182/2013 potvrdil 3x 10 000 € = 30 000 € smrť manželky/matky na základe TČ ublíženia na zdraví pri dopravnej nehode - vodič narazil do vozidla stojaceho v kolóne na diaľnici žaloba znela na 3x 10 000 € za zásah do práv manžela a 2 detí OS priznal 3x 10 000 € za zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov KS potvrdil

KS BB 20. 11. 2012 14 Co 339/2011 potvrdil 8 600 € smrť syna na základe TČ ublíženia na zdraví pri dopravnej nehode OS priznal 8 600 € za zásah do práv na ochranu osobnosti „Navyše odvolací súd podporne poukazuje na zák. č. 215/2006 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2006/215/>> Z. z. o odškodňovaní osôb poškodených násilnými trestnými činmi, keď podľa § 5, v prípade, ak bola trestným činom (úmyselný násilný trestný čin) spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume 50-násobku minimálnej mzdy, tiež na Nariadenie Vlády SR č. 251/2009 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2009/251/>> Z. z. o jednorazovom mimoriadnom odškodnení za ujmu na zdraví alebo smrť v súvislosti s pomocou poskytnutou policajnému zboru (v ktorom prípade sa v súvislosti s ujmu na zdraví, ktorej následkom je smrť priznáva jednorazové mimoriadne odškodnenie do výšky 35000,-- Eur)...“

NS SR 27. 1. 2016 1 MCdo 10/2013 mD odmietol 2 x 8 300 € smrť syna pri dopravnej nehode žaloba znela na 2 x 8 300 € OS priznal 2 x 8 300 € za zásah do práv rodičov KS potvrdil

NS SR 27. 10. 2010 1 Cdo 77/2009 D zamietol 3x 6 638,78 € = 19 916,34 € smrť syna/brata na základe TČ ublíženia na zdraví z nedbanlivosti pri dopravnej nehode žaloba znela na 2x 33 193,92 € za zásah do práv mŕtveho syna + 2x 19 916,35 € a 1x 16 596,96 € za zásah do práv rodičov a sestry OS priznal 3x 6 638,78 € za zásah do práv na ochranu osobnosti žalobcov KS potvrdil
NS SR 29. 9. 2011 2 Cdo 164/2011 D odmietol 1x 4 979,08 € 1x 3 319,39 € 1x 2 489,54 € = 10 788,01 € smrť syna/brata na základe nedbanlivostného TČ pri dopravnej nehode OS priznal 4 979,08 € + 3 319,39 € + 2 489,54 € KS potvrdil

35. Súd porovnával ujmu žalobcov s rozsudkami súdov vyšších inštancií a na základe toho prisúdil každému z rodičov sumu 25.000,- eur a sestre T. Š. sumu 10.000,- eur.

36. Podľa §-u 255 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa §-u 262 ods. 1,2 Civilného sporového poriadku o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

O výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 23.02.2011 sp. zn. 5 MCdo 7/2010 uviedol, že pri uplatnení nároku na náhradu nemajetkovej ujmy je žalobca povinný v návrhu na začatie konania uviesť jeho požadovanú výšku. Z povahy tohto nároku však vyplýva, že presné stanovenie výšky plnenia je závislé vždy od úvahy súdu. Je preto spravodlivé, aby až súdom prisúdená výška plnenia (nie žalobcom v návrhu uplatňovaná) bola braná za základ pre výpočet jednotlivých trov konania, vrátane tarifnej hodnoty pre určenie základnej sadzby tarifnej odmeny za jeden úkon právnej služby v prípade, že strana je zastúpená advokátom, lebo až vtedy je známa hodnota sporu. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, nie však v požadovanej výške. Ide o prípady, keď výška nároku závisí od úvahy súdu. Príkladom je náhrada nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti, určenie, že bola porušená zásada rovnakého zaobchádzania a povinnosť žalovaného sa ospravedlniť priznané boli, ale náhrada nemajetkovej ujmy v peniazoch nebola priznaná v požadovanej výške.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd Trnava, ale len z dôvodu, že neboli splnené podmienky pre jeho vydanie.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania. Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 371 CSP žalobu nemožno v odvolacom konaní meniť.

Podľa § 372 CSP v odvolacom konaní nemožno uplatniť práva voči žalobcovi vzájomnou žalobou.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o exekútoroch a exekučnej činnosti v platnom znení.